

דבר ראש העיר קריית-מוֹצְקִין מר חיים צורי

משפחות יקרות,

אלבום זיכרנו זה לידתו במחויבותנו האישית כלפים, המשפחות השוכנות, תושבי קריית מוֹצְקִין, הורים, רעויות, ילדים ואחים, אשר הקריבו את היקר מכל במלחמות ישראל.

כאבכם לא רק שאינו נמוג, אלא בחלוף השנים הוא גובר והופך קשה יותר משנה לשנה, בוודאי במועד זה הסמור ליום הזיכרון הכללי לחיל צה"ל.

המעט שאנו יכולים לסיע בידכם הוא לשמר את זכרם של החללים באלבום זה המציג אירועים, עשייה ומחנות שונים בחיותם הצעירם של הבן או הבת.

תלמידי בתיה"ס "אורט" קריית מוֹצְקִין, בנות "אולפנא סגולה" וצוות הסטודנטים ממכלתת "שאקס" נעמו ליזמה המשותפת של עיריית קריית מוֹצְקִין ובית "יד לבנים", בהנחייתו של מר מיכאל ייצמן, וביקרו בבתייהם לקבל חומרים ומקורות לעיריכת האלבום.
דמויות של הנופלים נשקפת בספר זה.

אצין בסיפור את העונות היוצאות מן הכלל של התלמידים והתלמידות להשתתף במפעל חשוב זה. הקשר שנוצר עמוק, משפחות יקרות, היה רב שימוש בעבורם והותיר בהם רישום عمוק.

משמעותני כי קשר זה היה גם לכם מקור לשיפור ולנחמת מה, מעצב העבודה כי נציגי הדור הצעיר תורמים ומסייעים להניצח את הנופלים והנופלות, משימה שלא הייתה פשוטה להם כלל וכלל.

בשם עיריית קריית מוֹצְקִין, הנה מודה לכם על שיתוף הפעלה ומאנל לכם בריאות ואריכות ימים.

שלכם,
חיים צורי, ראש העיר

ערבעם יומם הזיכרון תשע"ב
מאי 2012

דבר י"ר "יד לבנים" קריית-מוֹצְקִין מר מיכאל וייצמן

אה ו אחיה"ת משפחת השכל היקרה,

השכל והכאב על אובדן הבנים והבנות, שנפלו במערכות ישראל, היט כאב אישי יום יומי שלנו המשפחות.

טוב בינו ובנותינו חרפו את נפשם בעוז וגבורה, למען עצמותה וביתחונה של מדינת ישראל, בה הם נפלו במשען אחר לביצור ביטחונה, בקרבות, באימונים, בתאונות ומשימות הביטחון השוטף.

במוניהם הנחילו לנו יקרים, מורשת הטבעה עמוקה בלב כולנו-מורשת הגבורה, הרעות והקרבה. את המשמעות האמיתית של "לחת את הכל", רק אנחנו המשפחות יודעים.

אין כאב עמוק יותר מאשר כאב השכל.
מסורת הגבורה ומסורת הנפש של הבנים והבנות מפעמת בנו ומונחה את דרכם.
היא מחייבת את כולנו לזכור, כי בזכותם קיימת מדינתنا.
לאורה של מורשת זו ונשיך לחזק להנציח ולזכור את בניינו ובנותינו לעד.

אם מעלים על נס, תרומותם רבת החשיבות של המתנדבים, בני הנוער, תלמידי בית"ס "אורט" מוֹצְקִין, תלמידות האולפנה וצוות הסטודנטים, להנחלת מורשתם ופעולם של יקרים בני קריית-מוֹצְקִין, רשות העירייה, מחלקת החינוך ומנהלי בתיה הספר.

זכר בנים ובנותינו, חתום וחוקוק בלבם לעולמי עולמים!
הי זכרם ברוח!

חיזקו ואמצנו.

שלכם,
מיכאל וייצמן, י"ר "יד לבנים"
וחבר מועצת העיר קריית-מוֹצְקִין

טוראי גרשון (גשי) מנדלוביץ ה"ד
י"ט באלוול תרצ"ז - ח' בטבת תש"ל
06.09.1936-17.12.1969
בן 33 בונפלן
מקום מנוחתו
בית העלמין הצבאי חיפה

גרשון ("גשי") מנדלבויץ

גרשון מנדלבויץ נולד ביום י"ט באלוול התרצ"ז בעיר בוטושן ברומניה למשה וגולדה ז"ל. לאחר שעבר בשлом את זיוות מלחמת העולם השנייה העפילה משפטו לאראז, אך כאן נתקפה על ידי האנגלים וחועברה לקפריסן למשך עשרה חודשים, בהם הופרד גרשון מאמו ומאתותנו.

גרשון עם אביו

גרשון בבר המצווה

לאחר קום המדינה, עלה המשפחה ארץ והשתכנה בחיפה. לאחר שס"ט את לימודי היסודים עבד גרשון במפעלים הישראלים למספנות והנדסה ("הימה") בחיפה כחניך, ובערב למד בבית-ספר מקצועי.

גרשון עם הוריו ואחיו

במאי 1955 גויס לצה"ל והצטרף לחיל הים.
לאחר שירותו הצבאי התקבל גרשון לעבודה ב"סולן בונה" במפרץ חיפה, ושם עבד שתיים
עשרה שנה כמסגר-רתף וכנהג.
לאחר השחרור היה יוצא לתקופות של שירות-מילואים כל אימת שקרה לו.
בשנת 1965 נשאלו אישה ועבר לגור בקרית-מוצקין.

כאי-מילואים השתתף במלחת ששת הימים.
בתחילת דצמבר 1969 נקרא גרשון לשירות-מילואים פעיל שבמהלכו נפצע בהתקלות עם
המצרים באזרע תעלת-סואץ ביום ה' בטבת תש"ל 14.12.1969, ושלושה ימים לאחר מכן,
ביום ח' בטבת תש"ל 17.12.1969, נפטר מפצעיו.
גרשון הובא למנוחת-עלומים בבית-הקבורות הצבאי בחיפה.

במכתב תנחומים שלח מפקד-יחידתו לרعيיתו, כתוב:
"גרשן שירות יחידה מאז 1959. היה חיל ממושמע, אחראית ותמיד גילה רוח חברתיות ביחידה.
כך נזכר אותו וכך עמדו תמיד נגד עינינו".

רعيיתו תרמה לזכרו מאה ועשרים ספרים ל"בית-ק"י" (בית החבראה לנכי צה"ל בניהו).
בין דבריו התודה על הספרים ועל שלוש תמנונות-גובלן מעשה ידיה לקישוט בית-התרבויות של
"בית-ק"י", כתוב מנהל הבית:
"ספרים אלה יקרים לנו במיוחד, שכן הם על שם אח-לנסק, אשר יחד עם כל גיבורי ישראל
ציוו לנו במותם להמשיך את קיומם האומה ועם ישראל".

מתוך דבריה של יונה, רعيיתו של גרשון ז"ל

"גרשון היה בחור שקט, נקי, מסודר ומאורגן. היה מסור מאוד למשפחה, להוריו ואהב מאוד את אילן. במחצית שנה ושלושה חודשים בהם גרשון היה בבית, הוא היה מסור מאוד לנידול בנו וכן מסור לעובודתו. במהלך אותה תקופה הוא השקיע את רוב זמנו הפנוי לנידול אילן, אפילו ידע שלא יהיה לו הרבה זמן בעתיד לכך...."
"לגשי", כך היו מכנים את גרשון, היו עיני תכלת כמו ים יופי בולט.

בימים פזיעתו של גרשון, יונה רעייתו, הייתה חסרת מנוחה וגזמה את הגדר החיים בחצר.
באוטו ים גרשון היה מקורר והודיע לאשתו שהוא קיבל גימלים, אך בכל זאת יצא למשימה אשר ממנה לא שב.

שעון היד שלו נעצר בבדיקה בשעה בה נפצע.
גרשון נפצע ביום א' בשעות הצהרים ונפטר בבית החולים "سورוקה" בבאר שבע ביום ד'
בשעה 23:00.

הלוייתו התקיימה ביום ה' בבעת הקברות הצבאי בחוף הכרמל.
טרם נפילתו חלמה יונה את גרשון חולר ומפנה לה את הגב.
כאשר הייתה יונה מודאגת ומשתפת את גרשון בפחדיה,
גרשון היה אומר "לכל כדור יש כתובות".

בזמן היכרותם וטרם חתונתם, הרבו יונה וגרשון לשמור על קשר דרך כתיבת מכתבים ארוכת טווח.

גרשון עבד באותה העת במסגריה בחיפה, ויונה חלה את שירותה הצבאי בבסיס סגור וסודי בחיפה, עובדה שהקשה עליהם להתראות ואילצה אותם לשמור על קשר דרך התכתבויות ארוכות ומרגשות.

9.5.1965

ליונה שלום רב!

כפי שהבטחתי לך אני שולח מכתב זה מהמקום בו אני נמצא כעת, ככלומר בביתך. הבוקר התיצבתי עם שאר המילואים ונוכחתי להיווך שאף אחד מידידך לשירותי איתם ביחד איןום, והאכזבה הייתה הגדולה.

אני התרגלתי לשרת אתכם ביחד והם מבונים איתי, כל אחד מכיר את השני אישית ועוד מהטירנות.

במשך היום לא עשית שום דבר מיוחד חוץ מקבלת ציוד וסידורים טכניים, ולפנות ערב קיבלתי חופשה קצרה משעה חמיש וחצי בערב עד מחר בבוקר ב-7 וחצי. ואחרי שעיה זו אין יותר חופשות עד השחרור.

כה שאפסו כל הסיכויים שנוכל לראות ביחד את מלך הטוויסט, لكن תצטרכי ללכת עם חברותיך ללימודים (אם ירצה כמובן).

הערב שמעתי את השידור של משתק הcadronel בין בלגיה וישראל ואחר כך אכלתי ארוחת הערב והלכתי לישון מוקדם, בכך ליקום בבוקר רענן, מפני שהרחק מהכח לי עבודה די קשה.

אני לא יכול לפרט את הכל מפני שהיריעה לא תאפשר לי ואחר הслиחה.

מתי יששתחרר אספר לך הכל, בניתוחים קבלי דרישת שלום חמה מחברך ולהשתמע ביום שישי בביתך.

גרשון

10.5.1965

III 2) place a jet

JHEP

କେବଳ ଏକ ଶରୀର

NGP left program line 288

10.5.1965

לגרשון שלום רב,

היום זה יום שני והחלטתי לכתוב לך בביתה בכך שאוכל למסור לך כמה פרטים. מחר אנחנו יוצאים לאFTER ואני נסעת הביתה לבקר, כי בכל זאת אני מתחילה להתגעגע. ביום שישי אנחנו יוצאים הביתה כך שתבוא בערב ותוכין איזושה' תכנית, אולי נלך לאיזה מקום לركוד.

משמעות מה, מתחשך לי קצת לרקוד, וביום שבת באם זה יפה, הייתי רוצה ללקחת קצת ליט' לקבל קצת צבע, אומנם לא להכנס למים, אולי בצד' לקבל קצת צורה חדשה בפרצוף. מה נשמע? איך השפשופים? אני מוקוה שלא שפשו אתכם הרבה, אלא רק נתנו לך כמה סיבובים לנסוע עם איזה מכונה.

אצלך אין שום דבר חדש, אני חושבת שמהר בערב אתפס את הורי ואסחוב אותך לראות את צabi' צקי, כי יכול להיות שנישן בבית וכך שיש לי ערבות גמורי חופשי, רק חבל שאתה לא יכול לבוא. הערב היה עובר ביתר עניין.

אני כותבת עם העט החדש שקנית לי ותראה איזה כתוב יפה יצא, באמת התפלaltı לבד כשראייתי את הכתב, אולי זה בהשפעת העט.

אני מוקוה שהגעת במצואי שבת מוקדם הביתה ומצאת הכל בשלום.

מה שלום הורייך? מה שלום אביך? איך הוא מרגש?

מסורת להם ד"ש בשמי, אף על פי שהם עדין לא מכירים אותי, אבל ד"ש מבוחרת צעירה

תמיד מועיל. אני מוקוה שהמכתב מוציא אותך בסדר גמור ואתם כלם.

אין לי הרבה מה להוסיף ונוסף לזה קששתי כבר מספיק, لكن אסיים בלהתראות וכל טוב. ממני יוננה.

19.5.1965

גירויים

پلچر

23.5.1965

גָּמְבָּרֶךְ

גרשון ויונת, בעת שירותה הצבאי

23.5.1965

לגרשון היקר שלום רב!

כעת יש לנו הפסקת צהרים וחלטתי לכתוב לך קצת בכך לחתפרק.

אתמול כשחזרנו בלילה כל הבנות התחילו "יה איזה חבר נחמד יש לך..."

טוב שלקחת ממנה את המכתב עשית רושם טוב עליהם. הן חזרו מהבית כל אחת פגשה את

החבר שלה, והיו ממש מאושרות.

אני מתכוונת לලכת לבדיות בבית חולים, אני קצת משטעלת וקצת מצוננת אבל אני חשבת

זהו שום דבר, ועוד יומן שישי אני אהיה בסדר.

ביום שלישי אני עדין לא יודעת באם יחלפו אותו, יכול להיות שימושו יחליף אותו, אבל זה
עדין לא בטוח... בכל אופן, תחכה לי עד 6 וחצי, 7 בלילה, ואם לא אבוא אז אתה יכול ללכת
אני מרצה לך.

מה נשמע בבית ואיך המרגש? איך הורין, מצאו חן בעיני הורין?

עד איזה שעה הם נשארו? אני חשבת שהם לא התרגזו שהלכנו, אבל מתוך 2 שעות של

חופשה, אני חשבת שמותר לי להיות אחך לפחות 4 שעות. ו מבחינה זו הם צריכים להבין אותנו.

אני חשבת רק שההורין לא התרגשו, משומ שעם שלי אני כבר יודע לסתדר, אני כבר

אסמן אותם קצת, ואני כותבת להם עוד מעט מכתב שהם יזכירו אותו קצת, לפחות שיבינו
אותו קצת.

לפחות הם, אחרי כל המתוח שעובר עלי' עוד מעט יהיה לי שערות לבנות בראש (סתם צחקתי).
מה שלומך? איך אתה מרגיש? אני מקווה שבסדר זהה באמת חשוב לי מאוד לדעת לפחות

שאתה בסדר, אני מבקשת מכך למכות בקוצר רוח, אלמד אותו בעל פה.

תשמע איזה צחוק, הבנות הדבוקו כל אחת בארכן שלה תמונה של החבר שלה וכל הזמן הן
מסתכלות בתמונה והולך בידור, אני שמתה את התמונה שלך בארכן זהה די מספק אותו אני

לא צריכה לעשות הצעות.

וחוץ מזה, אם אני רוצה להתייחד עם עצמי אני עושה את זה במיטה בלילה בשקט.

ואז אני רואה וקוראת הכל בנחת ואז יש לי הרבה יותר זמן למחשבות.

אני מקווה שלא בלבשתי לך את המוח יותר מדי ותתנה קצת מהשתווות שלי.

אני מבקשת ליום שלishi לנסוטה להתחלף עם משחונו, ואם לא אני מבקשת בקוצר רוח לראות

אותך ביום שלישי, ולבלוט קצת כמו בני אדם שלא מסתכלים על השעון, כמה דקות עוד יש.

זה לא לרוחיכ כלכל.

בינתיים נשק את עצמך על הלחי בשבייל...

מחברתך המתגעגעת ומשוגעת... זונה.

מסורת ד"ש לאמך ולאביך ונשק אתם בשם, ובריאות לכל אחד מהם.

24.5.1965

גיאת הרים

בנוסף ל-33 נספחים מ-1980, הוחלט ב-1981 למכור 1,200 יחידות מ-1983 ו-1,500 מ-1984. סך הכול יתאפשר מכירת 3,300 יחידות במהלך תקופה זו.

בנוסף לכך, מטרת החקיקה היא לא לחייב את המבוקש עבורי
בבונוס, אלא לחייב אותו במכירתו. מטרת החקיקה היא לחייב
בבונוס, אך מטרת החקיקה היא לא לחייב אותו במכירתו. מטרת
החוק היא לא לחייב אותו במכירתו, אלא לחייב אותו במכירתו.

30.5.1965

מִלְּבָד בְּלֹא כַּיִתְּ

ההנחה היא ש- μ_1 ו- μ_2 שונים. מכאן ש- $\mu_1 - \mu_2$ לא שווה לאפס. נסמן $\Delta = \mu_1 - \mu_2$.
נניח ש- Δ אכן שונה מאפס. נסמן $\sigma^2 = \text{סטיות}$ של X_1 ו- X_2 .
נוכיח ש- H_0 מוגדרת כ- $H_0: \Delta = 0$.
ההנחה הלא נכונה היא $H_1: \Delta \neq 0$.
ההנחה הלא נכונה היא $H_1: \Delta > 0$.
ההנחה הלא נכונה היא $H_1: \Delta < 0$.

Project

31.51965

جاري التدريب أيام الخميس

30.5.1965

לגרשון היקר,
אני כותבת לך כתת בmittah, השעה 9 וחצי ואחרי שהתקלחתי נשכתי במנוחה והתחלתי
לכתב לך בשקט.
הגעתי היום לבוקר בשעה עשר ובבוקר צלצלי לך כמה פעמים ולא הצלחתי לתפוס אותה.
פעם לא מצאו אותה, כמה פעמים היה תפוס ועשර דקות לפני עשר עוד צלצלי ולא נתנו
לי את המספריה משום שזה היה שוב תפוס.
אז צלצלי לאבי וביקשתי ממנו שהוא יצלצל לך, אומנם הוא לא היה אומר לך מה שהוא
רצית להגיד אבל במלוא תקרא את המכתב הזה וזה יספק יותר קצת.
מה שלומר? ואיך הגעת הביתה במושאי שבת? אני משומם מה לא יכולתי להירדם ובבוקר
נדמתו ואמא בנסיבות העירה אותו ב-6 וחצי, אחרי ישנותי שעה, שאלת מהי אני
נושעת וכמוון שכבר לא נרדמתי.
גpesan, איך המרגש להיות...המרגש שלי פנטסטי, לא חלמתי על זה זמן ולא חלמתי בכלל
עד לפני כמה זמן זהה יכול לזכור לי, לפי מה שמספרתי לך הייתי מאד שוויצרית ותמיד
אמרת לאבי שלא יבלבל לי את המוח, אולם כתת עם ההרגשה הנגדרת אני רואה עד כמה
זה בכלל זאת נהדר ועוד עם אחד כטוף.
אני יודעת מה הרגשותך, אולם אני חושבת שהוא כמו שלי, רק כואב לי שאין יכולת
ראות אותך ביום שלישי. אני חושבת שאתה לא יוצא זה כמעט בטעות, אולם אולי בשבת
אהיה בבית ואז נבלה בדיקן כמו בשבת. משומם בשבת צו לא הייתה אף פעם.
מה נשמע בבית? איך הוריך הגיעו הביתה? אני מקווה שהם לא היו ברוגז שהחזקתי אותך
אולם פשוט היה לי חבל שטלך, ורצית לנצח כל רגע שאתה יכול להיות אתק. בגלל זה לא
נתתי לך לලכת.

הבנות שמצו מאוד כסייעתי לך וכולן קפצו עלי' והתחליו לשאול אותי שאלות
 ואני אמרתי לך רק שת מילים, "בנות אם יש לכם אחד כמו שלי זה באמת נכון".
תסלח לי על הכתב, אולם אני כותבת על הברך, זה לא כל כך קל.
יש לי המון מה לכתב לך יותר כדי שאומר לך את מה שיש לי להגיד.
אני מתחה בקוצר רוח למכתבבים רבים מטה, ותאחל לי הצלחה לkravat הסוף.
ביןתיים אני מס'ימת אחריו שכתבתني כל כך הרבה מקווה שאקבל מכתב דומה מטה.
אני רוצה לראות אותך כמה שיותר מהר, תמסור להורייך ד"ש ואת כל אהבתך.
ולך אני מוסרת נשיקה חמה ומתקה משפטים עם טעם של דבש.
כל אהבתך נמסרת לך מהלב.
מיונה האוהבת, המתגעגת והמשוגעת.

31.5.1965

לגרשון היקר,
ראשית על"י לציין שלא קיבלתי שם מכתב מך וחיכיתי למכתב כמו לא ידעת מה,
כאליו שהמשיח צריך להגיע. והוּפַ אָנִי חָולְכָת לְדוֹאָר וְלִיּוֹנָה אֵין מְכַתֵּב, זה נורא הוציאו
מהכלים. אולי נהיית ברוגז על זה שלא דברתי אתר, אולם במאמר הקודם הסברתי לך מדו
לא יכולתי לדבר אתר, ואני חשבת שאתה בכל זאת מבין אותי עדיין.

מה נשמע בבית? ואיך המרגש? מה שלום ההורים?

מצב הרוח שלי ירוד מאד, החברה הכנינו לי אקורדים ובאמת אשאר עד מסיבת הסיום, אתה
מבין את הרמו. פשוט אנגן להם מה שעוד אני זכרת, ונוכחתי שאני עדיין זכרת משהו מהה
שלמדתי פעמי.

מה אמרו בעבודה חבריך על הבשורה החדשה שהבאת להם? הם כנראה לא האמינו לך, מה?
גרשן אי אפשר להאמין הבנות בחדר כל היום מנדנדות לי על זה, והייתי צריכה לקנות בשוק
ולכבד את כל היכתה לכבוד המאורע המשמעותי.

אל תשאל איך ננדנדים ואיזה צחוק חולך בחדר, ממש בידור.

cols נונטוות לי כבר את הכתובות שלחן ומחוכות להזמנות. אני פשוט לא ידעת מה לענות
להן חוץ מזה שאני כבר רוצה להיות בבית ולראות אותך ואת סולם. אני פשוט לא יכולה לא
לראות את כלם שבזע, אבל זה המזל שלי אה..?

מתי אתה חולך עם הורי להראות להם את הדירה? אני מקווה שהוא שנהן חן בעיניהם כי
שהיא מצאה חן בעני.

סיפורתி לכל הבנות איך דירה יפה יש לך וهم ממש מקנאות בי משומש חן צרכות לחפש
דירות זה ממש מרגינן אותך.

דרך אגב, הגב נורא כאב לי, ביום שבת לא כאב ממש שגרשן נתן נשיקה זה נורא כאב
ובלילה נורא קשה לשון על הגב. אבל אני מקווה שעדי הפעם הבאה שנלך לים זה יעבור לך,
אבל קיבלתி צבע נהדר וזה משבע רצון מאד.

ה"ז"י שליל נעלם כאלו שהוא איננו ואוכל ללבט בחתוונה על שמוליק (החבר מהעבודה) עם
הشمלה היפה שלי, תבקש מאימא שלי שתראה לך כתהיה אצלנו בבית.

ותגיד אם השמלת יפה, אם לא אלך לראות איך השמלת אחרת, אני צריכה קצת לתקן אותה
אבל זה טוב ממש שרזיתך קצת משנה שעברת וזה סימן טוב, אולי זו ההשפעה שלך מי יודע,
גם זה משפייע לפעמים.

בלבלתיך לך כל כך הרבה את המוח, שאתה כנראה כבר לא ידוע מה שאתה קורא.
רק אל תצחק בלבד כתתקרא את המכתב הנחמד והארון הזה, אני לפחות כתבת לך ויש לך
מה לכתוב אבל אוּי ואבוי לך אם לא כתוב כל יומ.

מחר אני מחייבת למכתב, ואני לך גרשון באם לא יהיה מכתב.

מה שלום ההורים? ואיך הם מרגשים? מסור לכולם ד"ש ונשיקות, מסור ד"ש לגילה, לאחותך,
לאחריך, לגייסתך ולוניסך, אתה יכול למסור להורי גם כן ד"ש.

הם אומנם לא יכולים לכתוב אבל אפשר לסלוח להם, אני מבינה שקשה מאוד בחום הזה
לכתב מכתבים. לפחות אולי מחר אקבל ממך מכתב.

שפת"ם בנות מזל מנש��ות אותך עם טעם של דבש.
מחברתך האוהבת והמתגעגת והכבר לא משונעת.

יונה.

הזמנה לחתונתם של גרשון ויננה

חורי חתן

גולדא ויננה אונדראט

חורי מצלם

ל'זה אברהאם שטריזר

הנכחים ישבו נס כב, יכ"ג ישבו נס כב ונאנו כל'ו נס כב

ויליהם מתקודם ז'י'ם בילד עז' יחי' ז'ק' דאנ'ק' (1963.8.16) בשמ'ו ו.ז.ג. כראובן

בילה דיזני בתי'רין - חסן

חסן למברוקיס : שטריזר - מארלוביץ פירוז - בחיליקס חיסין

דבש טברני יונ. מילר & יונ.

JEANA și ADOLF SPRITZER

GOLDA și MOSHE MENDELOVICI

Au placere să va invita la cununia căsătorii lor

Iona

cu

Gerson

acestea vor avea loc Luni 16 August 1963 la ora 6.30 seara la

Salonul Casino Bal Galion Haifa

1.6.1965

לגרשון היקר,
קיבלתني כתות שני מכתבים מマー ושמחתן מאוד לקרוא אותם, איני יודעת באם אהיה ביום
שלישי זה בטוח שלא.

אתה הדאגת אותה כהוגן שכחבתה לי שחלית, אני אמרתני לך לא להיכנס למים בשבת אתה
רצית מאד להיכנס, זה באמת היה חסר לך.

אל תצא מהבית הרבה, ובשבועה תשתדל לא להסתובב הרבה בחוץ ושלא תעשה אותה
כל כך מודאגת, איני לא יודעת אם בשבת הרגשות מדוע אני לא נכנסת למים.

אולי הסיבה הייתה ברורה לך, ומושם לך לא נכנסת.

הגב כאב לי עוד קצת, אולם זה מתחילה לעבור וזה לא כל כך נורא.
אולם בפעם הבאה אתה כבר תשמע בקולי ולא תכנס למים לפני שבועות ובמזג אויר זה
אחרי ששיחקת כל כך הרבה בצדך.

קיבלתني את המכתב בו ביום שלישי, ככלומר היום.

אתם מתכוונים את מועד החתונה וכל היוצא זהה, ואני לא יודעת כיצד לגשת אליהם ולהודיע
להם על כך, אם לפחות היה מישחו מהקרובים, אולי אתה על ידי לפחות לעמוד לימינו ולעוזר
לי להחליט כיצד לגשת ולבקש רשות היהתי עשו זאת, אולם אני לא יודעת מה לעשות הבנות
אומרת לי לילכת אבל אני מפחדת שיסדרו אותה.

שבשת איני יודעת אם אבוא הביתה, אם לא אבוא לשבת אז אמי אבוא ביום ראשון עד יום
שלישי, אבל נראה אני לא מבאת שום דבר.
כעת אנחנו מתחילהים את המבחנים עד יום חמישי בצהרים ואתם יכולים יכולם להתחיל לאחל
לי הצלחה למבחן, אני לומדת כל הזמן ומקווה להצליח.

לפי דעתך תוכלנו להסתדר בקשר לאולם, אני כבר דיברתי עם הורי בקשר לאולם ובקשר
לרהיטים, ונראה אולי בשבוע הבא נלך כבר לראות מה אנחנו צריכים.

ובקשר לקביעת התאריך, האמן לי שכמה שהוא יהיה יותר קרוב הוא יbia לשינוי יותר תועלת.
האמן לי שקשה לי מאוד לחשב שאני נמצאת רחוק מארך ולא יכולה לראות אותן כמה שאני
רוצה.

אולם לכל בעיה כזו יש פתרון ואני את הפתרון שלי כברמצא בקרוב.

תשלח ד"ש לכולם, להורי מסור ד"ש חמונשייקות. וכן להורי ולכל המשפחה.

דרך אגב את הריקוד שלמדנו ביום שישי אני כבר רוקדת בחדר וכל הבנות יודעות אותו וזה
לא ריקוד "הלי גלי" ולא איזה ריקוד אחר. בנותיים אין לי מה להוסיף הרבה. שלחת ההצעה
איזה בת לצלצל ואני אמרתני לה לצלצל לאבא שלו כדי להגיד שאני לא באה.

תסלח לי על הכתוב שנוצר, כתבתني אותו על הברכים ולא יכול להיות יותר יפה.
השעה עכשו רביע לארבעה ואני ישבת ולומדת.

עד שונטראה ואני מקווה כמה שיותר קרוב אני מנשחת אותך מכל הצדדים ובמיוחד על
השפותיים בנות המזל שלך.

בנותיים אני מוסרת לך את כל רחשי ליבי ואהבתני.
בהת恭ה שלך לתמיד, יונה

שתהיה בריא ותחלים במהרה.

2.6.1965

גיאורגי תוכון גלאם כהן

3.6.1965

גיאורגי טרנוב

3

4

31 נאנו מודים לך על כל מה שעשית לנו
עלך יפה נסובב ותודה לך על כל מה שעשית לנו

ЛІНІЯ ПРОДУКЦІЇ

108

30.6.1965

ליונה חיקרת שлом רב!!!

אחרי הפסקה די ארוכה שלא הכתבנו מפני שנפגשנו לעתים יותר תכופות.

מחודש אני אתר את הקשר על ידי המשך ההתכתבות מחוسر ביריה עד שנפגש מחדש. ומקווה כמה שייתר מהר, בגלל שהתחלה כבר להתגעה לאחובתי חיקרת ושמה שפריצר יונה. אני מקווה שעד שתקבלו את המכתב את תימצא במצב רוח טוב ומורל די גבוה כמו שאת נמצאת איתני תמיד.

אחר הצהרים ביקרה אחות של אימה אשר גרה בנווה שאנן ואיחלה לנו מזל טוב ונחת בחיים. בהזדמנות זו הראייתי לה את התמונות אשר הוציאי מהפוטו אלכסנדר היום, והיא התפעלה נורא איך בחורה יפה יש לך. (ההורים ראו גם את התמונות).

נוסף לזה, אני דיברתי עם הצלם ששאל אותי את התאריך שבו אנחנו מתהנתים בכך לדעת אם הוא לא תפוס באותו יום ולאושרי הרבה הוא פנוי בתאריך שלנו, והוא רשם אותו בינתיים בכך שלא יבוא מישחו אחר במקומו.

אמרתי לו שבעוד שבועיים נבוא שניינו ונקבע ביחד ביחיד איך תמונות יעשה לנו והוא הסכים. בתכנית הערב לאכול ארוחת ערב ולהאזין קצת למויקה של ריקודים, וכמוון חדשות ויתכן יצא לראות את החברים עם בנות זוגן-אם יש להם דבר זהה.

יונה, האם היה לך ראיון עם המפקד היום? ואם כן תכתב לי מה הוא סיכם אתר. האם הוא שלוח אותו בכל זאת לנופש בונתניה ביום ראשון, ואם את יוצאת תכתב לי בדיקות את המקום אשר לשם את מסעט.

יונה, אני מאמין לך תורנות נעימה ושמחה ומשמחת ולא משעממת וחולמות נעימים ועליזים ולא עצבות. ההורים מוסרים לך דרישת שלום חממה ומקווים לראותך במהרה, ואני שלוח לך גם כן דרישת שלום חממה ונשיותם לרוב, כמו שניינו אוהבים והרבה אהבה מבuler לעתיד,

בהערכתך שלך לתמיד,
גרשון

המשפחה המורחבת ביום החתונה

30.06.1965

לגרשון היקר שלום רבבו!!!

כעת גמרתי לעבור ויש לי כעת הפסקה עד המשמרת הבאה, אני נחנה בחדר, מדברת עם הבנות ואנו שוממות טרניזטורים וחלק מהזמן ישנות.

אני אלך לשון מוקדם ממש שאני אקים בו בלילה ואז אלך לעבוד, ואני תקווה שאתתת תחולות על זה שינויו המסעכה חולכת לעבוד בלילה ואני ישן לי בבית על ספה כל כך יפה, ווונה ישנה על מיטה של צבא שאפשר לש��ע בה בקלות.

די לשטיות, אני לא יודעת איזה רוח ונכנסה בי לשטיות, אולי זה בהשפעת המועד המתקרב זהה מביא בי כל מיני התרגשויות שונות ואני מנסה בעזרת המחשבות העליונות לסלך את כל המחשבות האחרות.

אני לא יודעת אם כל בחורה עוברת את כל הרגשות הללו, אבל במילים ובעל פה אי אפשר להביע מה שעובר עליי, لكن אני מנסה להוציא את זה ממני בכתב יד ומנסה בזאת להתרחק.

אני לא יכולה להתרחק בפני מישחו אחר, לא בפני חורי ולא אף אחד אחר, רק בפנייר.

וגם זאת רק בכתב, אני יודעת אולי אני יותר מדי מסוגרת וזה גם כן לא כל כך טוב.

אולי אתה מסתכל עליי במבט לא כל כך נעים כשאני מתפרקת, צוחקת ומדברת סתום,

אבל זו רק הסואנה קטנה שאני באמנת מרגישה ברגע זה.

אולי זה הפחד הקטן והדקיק מדברים מסוימים שלא התכוונתי כל כך אליהם, ואני ניסיין, ובלי ניסיין, הפחד הקטן הזה, אני יודעת מה להגיז עליי, אולם הייתה רצחה לראות את עצמי איזה שבוע אחרי כל החתונה ואז אולי ארגיש את עצמי אחרת יותר טבעי מבחינות רבות ממה שאני עכשוו, זה אולי אלו השפעות פסיכיאטריות, אולם רק לבן אדם אחד אני יכולה לכתוב זאת וזה אתה כמובן.

חוץ מבלבול המוח הזה אני מרגישה לא רע ומקווה לראות את עצמי בשבוע הבא בזמן הזה או ביום חמישי.

היום ניסיתי להתקשר אליו לעובדה אולם זה היה תפום, מפאת הזמן המועט שעמד לרשותי לא יכולתי להרשות לעצמי לצלצל פעמי נספת.

air המרגש עם השיעול? תשתדל לא לשחות קר ולא להסתובב בערבים בחוץ ולא להזעך כל כך הרבה, אז אני מקווה שהכול עברו.

בינתיים אין לי מה להוסיף הרבה, אני עייפה ורוצה לשון, אני כבר עצמת את העיניים, אולם אני חשבתי רק על דבר אחד זהה גרשון כמובן, זה נסרך בי חלומות נורא נחמדים, ורק נעים לי לשון אחרי שכתבתني לך מכתב וחשבתי עלייך.

דע לך, אתה כל הזמן בראשי ולא יכולת אף לרגע להוציא אותך, אפילו לא בשעת העבודה. אני מקווה שתתיה בסדר ושתכתב לי כל יום, יש לך את הכתובת בראש המכתב ובאם תרצה

לבוא באיזה יום אני כתבת לך כדי ליכת. ותבקש כתתגע לשם את חילת שפריצר יונה מ-503, ובאם לא אהיה בחוץ יקראו לי הבנות ברצון רב.

ד"ש להורים ובילוי וועים בשבת.

מחלת לך חברתך האוהבת והמוסרת לך מיליון נשיקות גדולות, ואהבה עמוקה הלב.

מהמשמעות יונה

1.7.1965

גיאת הרים

பின்னால் நன் விலை புதித்திடீக்
விலை கூடுதல்

לגרשון חיקר שלום רבו!!!
 כתת יומן חמישי בצהרים, השעה 12, ואני מחייב כבר לשעה 1 לילכת לשיקם ולקבל ממך
 מכתב, וחסר לך שלא יהיה !!
 אני אומנם כותבת לך לפני שראיתי, אבל אני יכול לך בטוחה שאני מקבלת שהבנות פשוט
 צוחקות ממשי כי כבר שאני כל כך בטוחה.

אבל צוחק מי שצוחק אחרון, כשהאני חוזרת מהwasher עם מכתב אני צוחקת על כלום שהן לא
 קיבלו מכתב ואני נהנית מזה שאני קוראת מכתב, וננהנית ממנו. והן מסתכלות עלי' במסוכנות
 ולכן אתה צריך לדאוג לי עד שאחזר הביתה, ואני מקווה שבאים תוכל לבוא לנופשן לבקר
 אותן כדי לשפר לי קצת את המצב רוח, והעיקר בכך לראות אותן ממש שזה יותר מדי,
 כל כך הרבה זמן לא לראות אותן.

פשוט אנחנו מוכרכחים להתחיל להתרגל יותר האחד לשני.
 אני שולחת את המכתבים עם בנות שעובדות במשמרות אחרות ומן חברות שלי, והן יוצאות.
 אני פשוט כבר לא יוצא מהחינה עד יומם ראשון בבוקר ויש לי ממש שבוע טוב עד יומם רביעי
 בצהרים או אחרי הצהרים. יש לנו יומם חיל האוויר ויש לנו ארוחה חביבית, וביום חמישי בבוקר
 אנחנו יוצאים עד יומם ראשון בערב בשעה 5, וזה באמת הרבה חופש.

יצא לי כמעט כל שבוע 4 ימים בבית זהה לדעתך לא כל כך גרווע, בקשר לראיון עם המפקד
 נתתי לבושית שלי, סגן אחת, את המכתב והוא אמרה לי שאני לא צריכה לילכת למפקד, היא
 תעבור את זה והוא אמרה לי שזה יהיה כבר בסדר.
 ונתתי לה כבר את הפקק של הרבענות ואת החופשה לפני או אחרי החתונה.

הם כבר יראו איך מסדרים את זה, עדין מוקדם בכך להגיד לי איך יהיה ואת התאריך המדיוק
 מת שאניacea. ברגע זה אני חולכת לאכול ועושה קצת הפסקה, אני אמשיך ברגע שאחזר.

חזרתי כתת מחדר האוכל, ואפלו לא הספקתי להיכנס לחדר וכבר נתנו לי את המכתב שלך.
 הם אמרו לי "יונה בח'יר תשכלי" בראשי ותראי כמה שקיבלה מצב רוח" התמונה יצאה לדעתך
 לא רעה, לו לא הייתה צוחקת קצת לא היה לגמרי מזיך לי, אבל אני יודעת לח'יר רק ליזר
 ולא בלבד וכן לא ח'יכתי.

אני מקווה שבפעם הבאה אני אח'יר הרבה יותר יפה.
 בחתונה אני מבטיחה לח'יר יותר יפה, נ' בכלל, אז אני אהיה יותר מאושרת מאשר הייתי
 ברגע שהצטלהתי משום שחשבתי על שאני למחמת צריכה לחזור לבסיס זהה קצת מריג'ן
 אחרי חופשה כל כך ארוכה. קיבלתי היום משכורת ומוקווה שזה יספיק לי עד סוף הנופשן.
 אני בכל זאת יוצאת - לא עוזר לי שום דבר, אבל אני יודעת עם בנות נחמדות והבטחתך לך
 שלא אבלה בלבד רק ליום כל יום עם כלום ואלך לישון מוקדם בלילה.
 אני עכשו חזרת לישון מושם שאני עבדתי היום עד אחד בלילה ומחר משבע בבוקר לך
 שנשאר לי לישון בערך 6 שעות ואפלו פחות מזה. אבל עד שעה אחת בלילה ביום שני
 אני רוצה לישון טוב, וביום שבת אני עובדת מ-6 אחרי הצהרים עד אחת בלילה, וכך תעבור
 לי השבת בלי לחשוב הרבה.

איך אתה מרגיש עם השיעול? אני מקווה שזו השטרת הרבה יותר, אני מקווה שתמצא לך
 תעסוקה טובה לשבת, רק אל תלך לים.
 מסור ד"ש להורים ובריאות, ובאם אתה חולך מחר בערב להורי מסור להם דרישת שלום
 חמה מסור לנעמי שלא תשכ כל היום ליד הפריזר, ומסור דרישת שלום חמה גם לשבות שלך.
 ותלך עם הורי לאיזה מקום אם לא יהיה לך מה לעשות במקרה. ואני מקווה שלא יהיה לך מה
 לעשות משום שאני פשוט אתחלת פה לבכות שאתה יוצא ואני תקועה כאן בבסיס לשבת כל
 כך ארוכה ולא נעימה כלל וכלל.

בלבלי לך כמו תמיד הרבה את המוח, אבל זה פשוט הבילוי היחיד שיש לך בבסיס הזה.
 אני מוסרת ד"ש לכולם ושבילך אני נותנת את כל ליבי ואהבה.
 נשק את עצמך בלחי משני הצדדים בשם, באמ תרצה תזכיר גם בי.
 כדי שכתבת מבערך לעתיד, אני נענית ברעייתך לעתיד הלא רחוק.
 יונה.

הזוג הצעיר וחורייהם

15.7.1965

lionne hikra shelom rab!!!

כרגע חזרתי הביתה ומצאתי את אשת אחי ובתה עדנה, היא קיבלה אותה בלבבות ובצחוך לא גNIL לבגיה. נראה היה לה מצב רוח טוב, מחר הם נסעים לטבריה לחורים שלה. דני נמצא שם כבר למשך שבועיים וعصיו הם מצטרפים אליו אולי בಗל גבעוים, ויתכן שייחזרו ביום ראשון בבוקר.

התוכנית להערב, ללכת לשון מוקדם בगל שאתמול הלכתי לשון מאוחר אבל לפני זה נשמע

חדשנות וקצת מוסיקה ערבה לאוזן. תרבותי או לא תרבותי?

מחר איני ידע מה אעשה הערב, אותו הדבר אמר לגביה שבת בערב.

אני רק מ庫ה שבבוקר יהיה מזג אויר נאה בכך לילך לים ואולי גם להתרחץ, זה כבר שישה

שבועות שלא התרחצתי ביום ודבר כזה עדין לא קרה לי מאז שבאתי הארץ.

ובכן, היום ביררתי בקשר להבראה שלנו אחרי החתונה, ואלו הם התנאים:

1. טיסת הלווי ושוב לאלית מטל אביב, ומайлט לתל אביב לזוג 132 לירות.

יחיד 66 ליראות בלי הנחה, כולל הנחה זה 37 לחיד.

2. הבראה לזוג 70 ליראות ליום.

3. מלון אילת

4. מגיעת לי הבראה מהמפעל עשרה ימים.

יונה, אני עדין לא נתתי תשובה מאחר שאני רוצה להתייעץ איתך, את ודאי תקבלו חופש

בימים שני בבוקר ונחלייט ביחס, ובערב ניתנת תשובה מדוייקת.

ביןתיים סיפקתי לך חומר לחושב, אני בטוח שהיית רוצה לדעת את חוות דעתך לפני שנתראה,

ובכן דעתך היא שકצת בזוק רбел משפטם בהחלטתו.

בקשר לצלם אלכסנדר-סודר כבר, והוא קיבל ממני מפרעה.

יש לך דרישת שלום מהחורים ודורשים בשלומך, ואני מאמין לך תורנויות נעימות ומויצחות

ואהבה רבה מקרוב ליבי ובגבעוים עד אין סוף.

מבעלך לעתיד האוהב אותך אהבה עצה, גרשון

מדינת ישראל - משרד הרות

243748 *-19920-

תעודת נשואין

האשנה	הבעל	פרטים אישיים
שפריזר-באומדרין	מנדלביץ	הזוג שם המשפחה
סרגיי	גרשון	השפטות הפליטים
חויה	יהודי בן / לוי / ישראלי	העדות (חותם)
20.12.1946	6.9.1936	תאריך חילדה
חיילת	מספר רtan	משלוח זורן גנובתי
קריית מוצקין ת'ירין 11	חיפה מד' רח' בת 6	סקום הבוגרים לפני הנשואין
4-141002	099907	פס' הוותה
שפריזר-באומדרין אברהם	מנדלביץ משה	ההורים שם המשפחה והשפטות הפליטים של האב
" "	" גולדה	שם המשפחה והשפטות הפליטים של האם
ק. מוצקין	חיפה	מקום מגוריו של האב
"	"	מקום מגוריה של האם
		משלוח ידו של האב
		משלוח ידה של האם
עד א'	רב שפואל גלוイ יוזפוב	העדדים שם המשפחה והשפטות הפליטים
	ישראל סטינגר	משלוח זורן

הרייני מאשר בזאת כי הנושאין של חווים תבאי נזכרנו ב.....ג' פברואר
(סקום החותם)

אוור ל יום תשע"ג עזב לארץ אב שנת חמאת אלפים שבע מאות עשרים ותשעים

(שנת עשר באוגוסט 1965) ונכנסו לשלכת הרשות ב.....ג' פברואר
(חותם הרשותה)

תירשם רבי הפליטסקום החותם
הרשות לקליטת המהגרים
שם דוד גולובט

מתוך ספר הזיכרונות שכתבה טוני מנדלביץ לבנים אילן
מספר חדשים לאחר נפילתו של גרשון מנדלביץ ה"ד בתעלת סואץ

יום ראשון 2' באדר תש"ל, 15.3.1970.

היום החלמתי, אילן היקר, לכתוב לך את כל תולדות ח"י עם גרשון ה"ד.

זמן רב התלבטתי מהו אכתוב ואיך אכתוב, אינני יודעת עדין באיזו צורה אכתוב לך.
כיצד תבין את הכל ובאיזה צורה תיגש לך.

אולם אני רק מוקה שאצליח ללמד אותך לאחוב את אביך כשם שאנו אהבנו אחד את השני
אכם שהוא אהב אותך, התגאה בר ורצה לבנות לך עתיד יפה על رجالים יציבות וחימם קלימים
יותר ממה שהוא לך, בזמן שעבד למען ולמעני ולאחר מכן למען.

אני מוקה שתדע להשתמש בכל הרכוש שנכלל בכספי שאביך השאיר לך.
תחשוב פעמים ויתר לפני שתוציאו אותו לשימוש, ותדע להעיר את כל מה שאביך עשה
למעניך ולא שידע כי אתה תירש אותו בגין צער כל כך.
הוא לא עוד מאוחריך ישקיף עליו, לראות כיצד אתה גדול, פורח מתחפה ולומד כפי
שהוא רצה שתלמיד.

אביך לא ידע שהוא לא יזכה לראות אותך במליל הנגדלים והקטנים האחד.
הוא ראה את עתידנו כל כך יפה, חלם על בית גדול יותר על ילדים נוספים שהיו מוצלחים כמו
ושיהיו לך לאחים. אולם הנורול האכזר רצה אחרת, הוא הפריד אותך ממעלינו לנצח והוא צער
כל כך. אני צערה כל כך ואתה תינוק בן 14 וחצי חדשים.

אמנו הכרנו ביום 21.4.1965 יום רביעי, כפי שזכור לי, בחול המועד פסח של אותה שנה.
הכרנו ע"י מכר משותף שעבד עם אבא בסולל בונה ושמו מכס מנגר, שהכיר את הור"י עוד
מהיותם במעברת בקרית שמואל.

אני הייתה בת 18 ו-4 חודשים ועוד אין לך יצאתי עם אף בחור ברצינות.
אבא היה בן 28 ושמנוה חודשים, גבר רחב כתפים, יפה, חביב ונעים להכיר.

בעצם היינו צריכים להכיר ביום ראשון של ה-18.4.1965, אני באתי לפגישה הראשונה עם אימי
אולם אבא לא הופיע מפאת מחלתו של סבא מנדלביץ.

אני התאכזבתי מאוד ולא רציתי לבוא יותר לפגש אותו, אולם אבא התנצל לפני מכרכנו
המשמעות ובקש להיפגש אותי אחר, כאמור ביום 21.4.1965, יום רביעי, אני לא רציתי
לבוא לפגישה ממשום שהייתי גאה מדי, אולם אבי השפיע עליו והלך לפגישה.
נפגשנו מול המצבה של מוצקין, מצאנו חן אחד בעיני השני, ולאחר מכן נסענו לחיפה ישבנו
בקופה עצמן ולמדנו להכיר האחד את השני תוך כדי סיפורים וחוויות מהחיים.
גרשון ליווה אותי עד הבית ודיברנו כשעה וחצי בשער, ולאחר מכן נפרדנו בלהתראות.

התחתנו ביום 16.8.1965 באולם קזינו בחיפה.
החתונה הייתה יפה מאוד כפי שניתן לראות בתמונות, היו הרבה אנשים.
כולם יוצאו בהרגשה שבילו יפה ושהיתה חתונה יפה ומפוארת, הם איחלו לנו מזל טוב
וארכות ימים-מה שלא הتمלא לגביו אבא. לגביו עדין אינני יודעת.

יצאנו לירח דבש באשקלון וגם שם בילינו נחדר, חזרנו הביתה והתחלנו בחימר רגילים של זוג
נשיי אני עבדתי ואבא עבד, עבדתי כשנתיים ולאחר מכן התחלנו לרצות יلد.

יונה וגרשון 1967

זה התחיל לאחר מלחמת ששת הימים, אולם לצערנו הרבה לא נכנסתי להרין. הלכתי לטיפול אצל רופאה במשרר כמנה ג' עד שהתיאשנו וראינו שלא יצא מכך שום דבר, ואז הלכנו לטיפול אצל דוקטור שוורץ מנהל מחלקת נשים בבית החולים רוטשילד. הוא התחיל לטפל בי ביום 31.7.1967. הוא טיפול בי בעקבשות ולאחר כ-5 חודשים של טיפולים הוא חכינס אותו לבית החולים רוטשילד על מנת לעשות בדיקות שונות וקשות, אבא היה מאוד מודאג כי עשו לי גם בדיקה עם הרדמה. אבא היה לידי כמעט כל הזמן וגם סבתא שפריצר, ולאחר מכן נכנסתי בחודש פברואר להרין איתך.

ההרין היה קשה מאוד משום שכל הזמן פחדתי שאני אfail. בחודש ספטמבר ב-1968.9.1, אבא יצא למילואים ואני הייתה מאד מתוחה בגין המצב שהיה בגבולות.

ביום 20.9.1968 קיבלתי צירום בגין שימוש עצמי ברדיו על שני חיילים שנחרגו ואבא היה באותו הגוזרת, וביליה אני הלכתי לדלת בבית החולים רוטשילד. אבא היה באותו זמן במצב בית שאן ובמצב הודיulo לו שנולד לו בן.

הוא שוחרר למחרת היום לבוא לראות אותי ואומר. אתה הועברת לבית החולים רמב"ם לפגיה ממשום שמולדת לפני הזמן במשקל של 1.980 ק"ג.

היית תינוק קטן ויפה, מהריגע הראשון כולם התגאו בך ואהבו אותך מיד בהתחלה. ובמיוחד אבא, התגאה בך ואחוב אותך אהבה עצה, לאחר חודש הבאנו אותך הביתה במשקל 2.520 ק"ג.

התחלת להתפתח יפה והיית ילד ערני מאוד ופיקח מההתחלת אבא אהב לטפל בך. הוא היה קם בלילה אליו ויהי נתן לך אוכל, הוא הכנסיך בך את ההרגל לקום בלילה ולשתות, וב עצמי אם לא הייתה קם בלילה הוא מצלצל מהעבודה ושואל מה קרה לאילן שהוא לא קם הלילה.

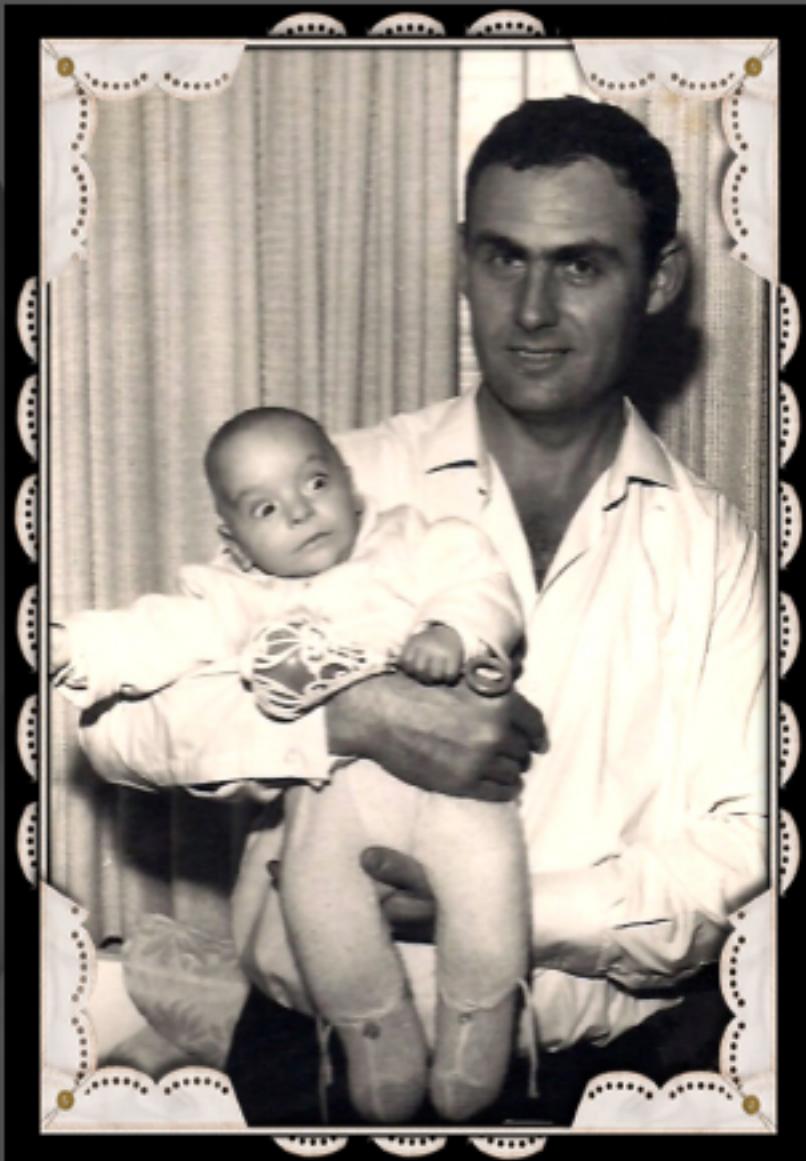

דרך אגב אבא בחר לר' את השם אילן.
ביום הראשון של ראש השנה שניים ישבו בבית החולים ותכוננו איך לקרוא לר', אבא הוציא
לקראתו לר' אילן ואני הסכמתי אותו יחד.

ברית מילה של אילן

אתה היה יושב על ברכו ומשחק בצלחת שלו והוא היה אוכל בתיאבון.
אבא היה אומר תמיד שכאר עירן למלואים הוא יקח אותה ואותר אותה לשם
הוא לא רצה להשאיר אותה בבית בלבד.

יום הולדת שנה לאילן בחיק המשפחה המורחבת

הוא דיבר בשעה 12 וחצי עם אחד מהעובדות וקבע אותו שיביאו ל' את המשכורת בשעה 1 וחצי. אחר הצהרים אבא התקשר אל' ובישר ל' שאקבל את המשכורת בסוף השבוע ושחוא יתקשר בשעה 7 בערב לדבר איתי, וביקש ממנו שסבטה מנדולובי צבאו לראות אותה, אילן היקר, ואז הוא יוכל לדבר אליה בטלפון.

סבטה באה ואבא לא צלצל יותר, משומ ששבעה 2 וחצי הייתה התקritis בה נפגע אבא באופן אנוש ביותר. באותוה התקritis נהרג חיל שהיה קשור ושמו יהושע לוין הי' מירושלים. בתקרית זו נלקח בשבי הקצין סגן דן אבידן. סבטה חזרה הביתה ושבעה תשע בערב הופיעו בדלת רס"ר מודיעין מקצין העיר איש ביתחן ואלו אותו אם כאן גרה משפחת ספריצר. אני הייתי בכוטונת לילה, ענית' שכן, ושאלו אותו מי זאת גברת מנדולובי. אני אמרתי שזו אני והם אמרו לי שבعلي עלה על מארב בגין הדרומית של תעלה סואץ והוא נפגע.

בינתיים, סבא ספריצר חזר, התלבשנו ונסענו לבאר שבע לבית החולים. הגענו לשם בשעה 12 וחצי, נכנסנו לבית החולים ומצאנו שאבא נמצא בחדר ניתוחים בנינו קשה מאד.

הוא נפגע מכדור ישיר מאחור האוזן והכדור יצא לו דרך העין הימנית. לגבי העין השנייה היא הייתה בספק.

אבא נשאר יפה כפי שהיא, אולם החור מאחור האוזן שתה כל הזמן דם, ידי היו שרופות עד המרפקים.

בזמן הניתוח שנערך מ-7 בערב יום ראשון ועד למחרת בבוקר בשעה 6, ישבנו אני וסבא אдолף ספריצר ליד חדר ניתוחים והרופא, דוקטור טיבריין מומחה למוח וניתוח ראש שניתח את אבא בראש, ישב לידנו והסביר לנו שהמצב אנוש ביותר ושהטיסקיים לח' אבא קלושים ביותר.

אבא איבד את כל דמו מהגוף ונפטרו לו 20 דקות דם בהליקופטר, ומההליקופטר ועד לחדר ניתוחים, ובחדר ניתוחים כל זמן הניתוח הוא ריחף בין חתיכים למאות. דרך אגב, אני כתבת לך ביום 15.6.1970, היום מלאה חצי שנה מאז שאבא נטש אותנו, במלוא פריחתו.

היתה גם רופאה שנייה אותה בעיניים, והביאו רופאים לפוליטיקה, שיראו מה מצב הידיים, ניתוחים הבעיה העיקרית הייתה הראש.

אבא שכוב בלי הכרה מהרגע שנפגע. הוא הועבר לחדר התאוששות והכל הלך כסדר עד השעה 10 בבוקר יום 15.12.1969, באותוה שעה הוא התחיל לאבד את לחץ הדם והנשימה והדופק.

שבעה 2 בערב, הרופא הודיע לי שסיכוייו הולכים ונחלשים, סבא וסבטה מנדולובי הובאו יחד עם דודו נתן ודוד שמואל.

ב-6 בבוקר לאחר שאבא יצא מחדר ניתוחים ביקשנו שיביאו את דוד אברהם שעבד בסיני' אבבו רידז', והוא הגיע בשעה 4 בערב אחר הצהרים, אנו ביקשנו להביא את פרופסור אשכנזי, מומחה לרأس במזרח התקון.

הוא הובא עם הליקופטר והוא הודיע לי עם כל צוות הרופאים: "גברת מנדולובי סיכויו של בעל חיים קlösים ביותר להחזיק מעמד". התחליו לחת לאבא חמצן ומצבו הורע בהדרגה.

ביום שלישי ניכר שיפור קל אולם לא לזמן רב, המצב חורע מרגע מרגע, ניתוחים שלחנו את סבאה וסבטה מנדולובי ורוני וgilיה הביתה. נתן ושמואל גם כן חזרו בבוקר, ונשארנו סבא ספריצר, אברהם ואני ליד אבא.

ביום רביעי הגיעו לבית החולים נעמי, ואז אבא הפסיק לחת שtan, וביום רביעי לפנות ערב הרופא נכנס והודיע לאבא את התוצאות.

אנחנו קיינו שהוא משחו בסדר, אולם הרופא אמר שהוא חולף ונגמר כך שלא נפתחו.

הרופא ביקש מסבא אдолף ומ אברהם לחת את מבית החולים לפני שאבא גס בערב בשעה 8.

אנו הילכנו לשון ושבעה 10 וחצי בלילה הגיעו מקצין העיר לחת אותנו בבית החולים, נכנסנו לחדר של הרופא ואז הוא אמר לנו שהוא מקווה שאנחנו יודעים מה קראו לנו. הם אמרו שאבא נפטר, ואני פרצתי בצעקה לשמר וצעקתי "אילן אילן, אבא עזב אותנו..."

והרופא אמר לי "גברת מנדלביץ, בעל לא סבל כלל מהרגע שהוא נפגע הוא היה חסר הכרה. הוא השאיר לך משחו" ואני שאלתי מה? והוא אמר לי שהוא השאיר לי את הבן שלו אילן תשמרי עליו ותגדלי אותו כפי שבעלך רצה שיגדל.

ובכך נגמר.

אנחנו חוזרנו הביתה, סבא אדולף ואני.

아버ם הלך להודיע לסבא וסבתא מנדלביץ, ואני חוזרתי לבית סבא וסבתא שפריציה. אתה ישנת וכבר חיכו לי בבית.

אני הגעתתי תשושה לגמרי, בוכה, ולא ידעת מה נעשה איתי.

בשעה 7 הודיעו ברדי: "דובר צה"ל מודיע שטוראי מנדלביץ גרשון בן 33 מקריית מוצקין, שנפגע ביום א' 14.12.1969 באיזור תעלת סואץ מהגזרה הדרומית, מת ממש מפצעיו. באותו תקנית נהרג גם רב"ט יהושע לויון ונחטף סגן דן אבידן".

שר הביטחון

גברת יונה מנדלביץ היקרה,

תרשו לנו לי להשתתק בכל לב באבלן שלך ושל אילן בחילוקה פכם גרשון ז"ל.

טוראי גרשון מנדלביץ ז"ל נחן אם חייו למען מולדתו. הוא נפטר באזורי תעלת סואץ ביום ראשון, ה' בטבת תש"ל (14.12.69) ונפטר ביום רביעי, ח' בטבת תש"ל (17.12.69).

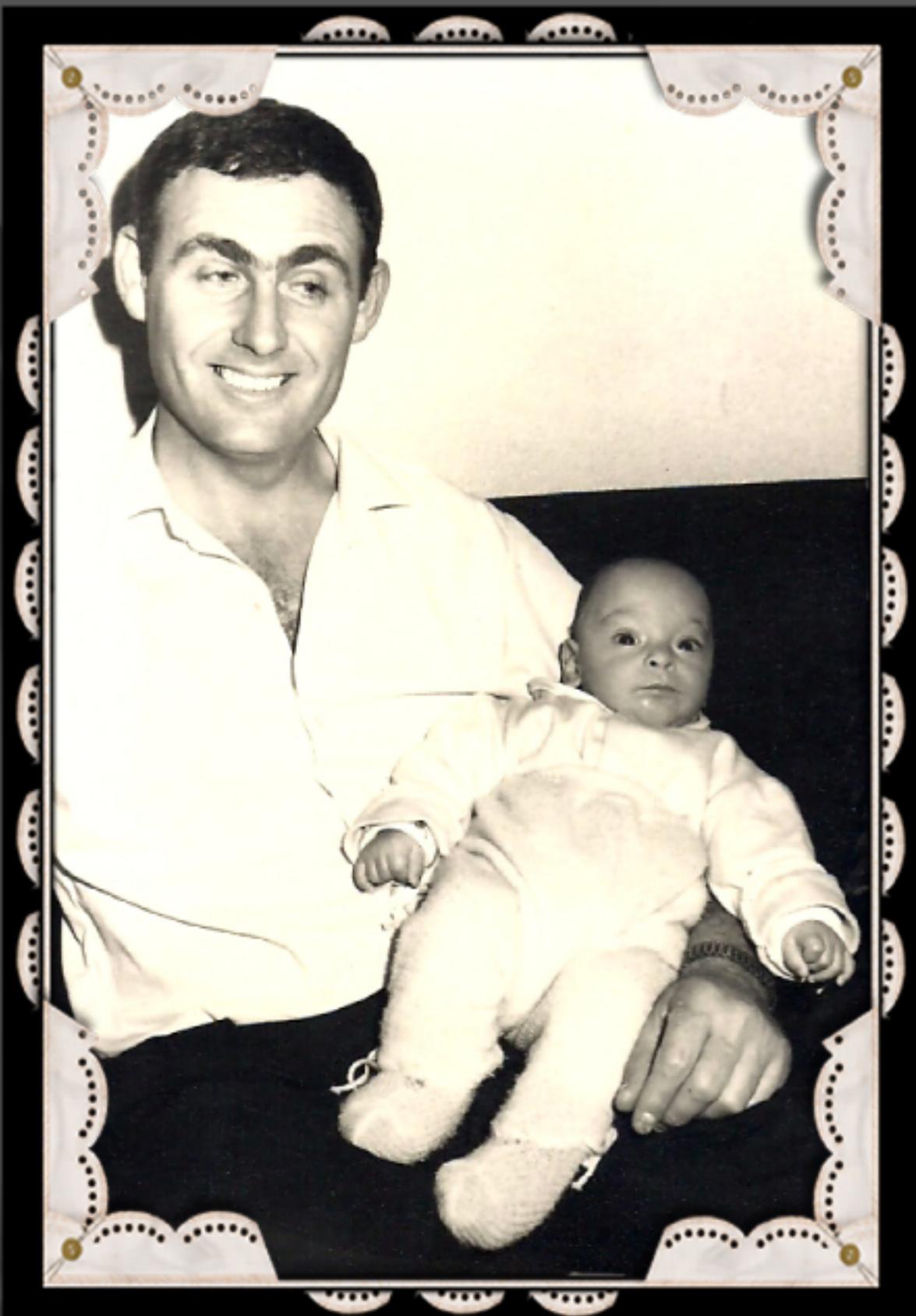
גרשון ז"ל שירת כאייש מילואים. הוא היה תינוק ממושמע וחבר למומת. כל מי שהכירו - אהבו.

זכרו של טוראי גרשון מנדלביץ ז"ל חייו קודש ונכירנו בלבנו בגאות.

זה וזכרו ברור.

ביקר
משה זייזן – לא-אלוה (מייל)
שם המחתון

בטבת תש"ל
בינואר 1970

בחלומי אתה לידיו,
ובהקיים אני לבדיו.

בחלום אתה הנער,
ובהקיים אתה אינער.

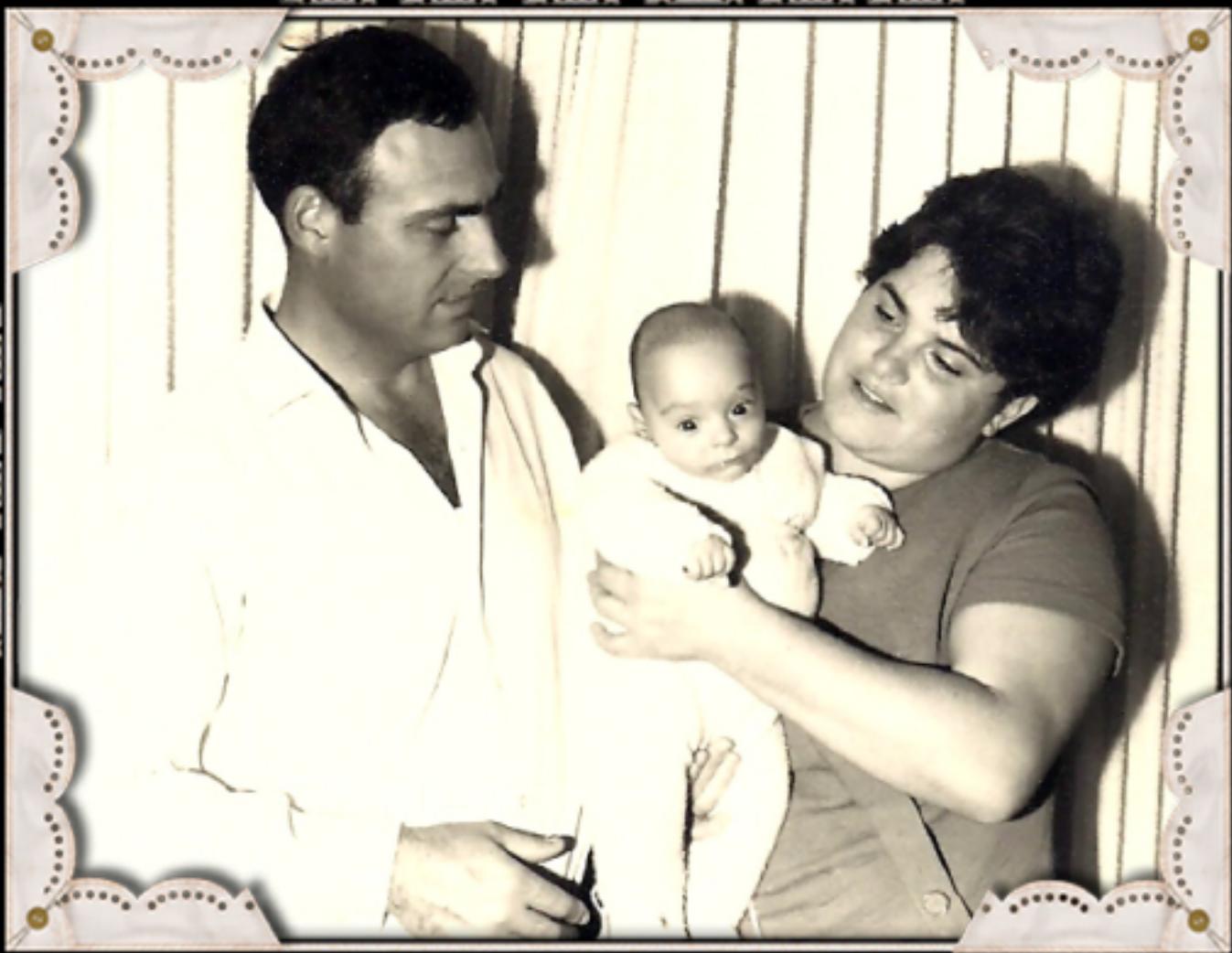
כלך חיויכים בחלום,
אולם הקיש אינטן חלום.

בחלום אתה אומר זה לא נכון,
ובהקיים אני רואה שהוא כן נכון.

למה/יונה מנדלביץ 15.6.1970

למה?
אותו?
מדוע לחתת את כל היקרים?
אנו חיים והם מתו.
עיריים ברוחם ואוהבים כולם,
אלמנות יתומים והורים שכולים.
עקבות של דור וסבל.
כיצד להמשיך ולחיות בלא דיהם?
רוחם חייה איתנו מעל.

ההודעה כאילו המחייבת לי שהכול באמת נכון, אז נפלתי לעילוף. הרופא הגיע ועשה לי זרייקות כי החום עלה לי ל-39 מעלות וככלוי הימי כמושגעת. הודיעו שהחלויה תיערך בשעה 4 אחר הצהרים, בבית העלמין הצבאי בחיפה. הייתה לויה גדולה, כך סיפרו לי.

היו המון אנשים וחילקו לאבא את הכבוד האחרון, כל מכריו וחבריו, גם חבריו לעבודה, המשפחה וכל מי שהכיר אותו.

אני לא זכרת הרבה מההלויה, זה היה בשביili סיוט. ישבנו שבעה אצל סבא וסבתא שפריצר בבית. כולם היו, אברהם, נטי סבא וסבתא מנדרוביץ ואני. אתה שיחקתי בינוינו, והבית היה כל היום מלא באנשים, הדלת לא נסגרה. גמרנו את השבעה, כולם חזרו הביתה רק אני ואתה נשארנו בלי אבא, נשארנו לגור אצל סבא וסבתא שפריצר וכך שאמני רואה לא יוכל לחזור לבית בו גרנו עם אבא ממשום שהזיכרונות קשים מדי.

חחיים הפכו לגביי לסיט וכל יום אני מרגישה נורא יותר, אני נחה רק כשאני חולכת לקבר של אבא.

אולם כשהאני יצאת החוצה פוגשת בעולם הרחב, השמח והחי, ליבי שוקע וכואב לי על שאבא שבק חיים בגיל כזה בשנותו ה-33 אתה תינוק ואני אלמנה בת 23. כת עלי מцевה לגמר בניית הדירה, בכך לעבור דירה ושנינו נתחיל בח'ים חדשים בלית ברירה.

גרשון היקר/מאת נעמי (אחותה של טוני)

"AIR נפלו גיבורים ואבדו כל מלחמה"

Aחותך אהבתנו

Aחותך לך לנו אלוקים.

Tן לנו אלוקים את הכוח לשאת,

Rאב לשאת צלקת טבואה בלב.

Lא נשכח. AIR נשכח?

Uד עולם עד עולם.

Aיר נשכח?

Lנו אור הבאת, וعصיו חושר

Dמה נבקש מאלוקים? אחותך. רק אחותך.

Cחמה

Aין לנו.

Hאם יש דבר שינחמנו,

Bזמן שאינו לידינו?

מתוך עבודה השורשים של אילן, בנים של גרשון ז"ל וטוני:

גרשון אבָי נולד ביום 6.9.1936, ונפטר ביום 17.12.1969.

גרשון בן לגולדה ומשה מנדלוביץ', נולד ברומניה בעיר בוטושן.

אמו גולדה הייתה בת 39 בחולחתו ואביו משה היה בן 40. אבָי היה בן חזקונים.

יש לו אח ואחות בוגרים. אחות בשם נטי שגדלה מאבָי ב-16 שנים, ואח בשם אברהם שגדל מאבָי ב-12 שנה.

משפחהו של אבָי עברה את השואה ואת מלחמת העולם השנייה בעיר בוטושן.

לאחר המלחמה, עלו בשנת 1947 בעלייה הבלתית לנגלית, ונtrapסו בכניסה לארץ ע"י האנגלים.

המשפחה הועברה לאי קפריסן. בקפריסן שהתה המשפחה עשרה חודשים, ולאחר קום המדינה עלה לארץ והשתקעה בחיפה.

אבי סיים את לימודיו היסודיים בחיפה ולמד בתיכון ערב מקצועי בבסמ"ת.
לאחר שסיים את לימודי עבד תקופה קצרה לפני שירותו הצבאי במספנות "הימה".
אבי התגייס לחיל הים בשנת 1955, והשתתף במבצע סיני.

גרשון בעית שירותו הצבאי סדייר, בחיל הים

לאחר ששוחרר משירות סדיר, התחיל לעבוד ב"סולל בונה" במפרץ חיפה. הוא עבד במשך 12 שנים. לאחר השחרור הצבאי יצא לשירות מילואים כל שנה. בשנת 1965 נשא לאישה את אימי, עבר לגור בקריית מוצקין.

אבי השתתף במלחמת ששת הימים בפיקוד צפון וברמת הגולן. בדצמבר 1969 נקרא אבי למילואים בפיקוד צפון, ווסף לפיקוד דרום לתקופת המילואים. תוך כדי שירות המילואים, ביום 14.12.1969, בעת סיור של צה"ל שבו אבי היה נהג, נפצע אבי בהתקלות עם מצרים בתעלת סואץ. אבי הועבר לבית החולים "سورוקה" בbeer שבע שם נזח. במשך 3 ימים נאבק על חייו, וביום 17.12.1969 נפטר. אבי היה בן 33 בנו פלו, והובא למנוחות בבית הקברות הצבאי בחיפה.

מעורבות אביו גרשון ז"ל, במלחמות: סיני, ששת הימים, ומלחמת העתשה

במלחמת סיני היה אביו חיל בשירות סדיר, ושירות בחיל הים בחיפה. אמונם הוא לא היה בשדה הקרב, אך שימש ככוח עזר בזמן המלחמה. במלחמת ששת הימים היה אביו חיל מילואים והשתחרר למפקדת פיקוד צפון. אביו שימש כנהג מכונית הפיקוד של אלוף פיקוד צפון, וכן כנהג הגי"פ של מפקד פיקוד צפון שהיה אז דוד אלעזר ז"ל.

הוא השתתף במלחמתה במערכה שהתקיימה ברמת הגולן. במלחמת העתשה היה חיל מילואים ווסף ע"י פיקוד צפון ופיקוד דרום. באחד הסירות שהתקיימו בתעלת ניצח אביו ע"י מארב מצרי, ולאחר כמה ימים ללא הכרה נפטר אביו, לאחר שעבר ניתוח מסוכן מאדום.

דבר זה משפיע עלי"י מאד, כי אביו השתתף במלחמת העתשה שהייתה מתישה מאד. הכול בಗל שנאת העربים שמקומם המדינה רצוי להילחם בכל מחיר. דבר זה משפיע עלי"י מאד גם כי איבדתי אבא יקר בעודי בן שנה ושלושה חודשים, ועודין לא הספקתי להכירו.

ליל הסדר האחרון של גרשון

**מכתב הערכה ממפקד היחידה
בב שירת גרשון ז"ל בעת נפילתו**

צבא הגנה לישראל

2358 12 102

188 1886

VL33 - 5A; 11/10

1969 33 91

卷之三十一

אלה
הנאה
הנאה
הנאה
הנאה

הנִּזְבָּחַ בְּעֵד הַמֶּלֶךְ וְעַל־
יְדֵי־מִתְּנִשְׁתָּוֹת

תְּמִימָנָה